

| <b>PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Nazwa przedmiotu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Śpiew / I stopień                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Wydział</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Wydział Edukacji Muzycznej                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Katedra</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Katedra Wokalistyki                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Kierunek</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opisywana forma zajęć</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Liczba godzin dydaktycznych</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 90                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>prof. dr hab. Monika Walerowicz</b>                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Treści programowe przedmiotu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b><u>II rok – semestr IV</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Doskonalenie podstaw emisji głosu i rozwijanie naturalnej swobody brzmienia.</li> <li>• Ćwiczenia rozwijające równowagę rejestrów głosowych oraz ich spójne łączenie.</li> <li>• Kształtowanie poprawnej intonacji w repertuarze o zróżnicowanej trudności tonalnej.</li> <li>• Rozwijanie świadomości oddechowej i jej wpływu na stabilność dźwięku.</li> <li>• Praca nad czystością artykulacji i dykcji w języku polskim i obcym.</li> <li>• Wprowadzenie do interpretacji pieśni solowych, arii operowych, piosenki artystycznej, repertuaru musicalowego, standardów jazzowych z uwzględnieniem prostych środków wyrazowych.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b><u>III rok – semestr V</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijanie swobody głosowej oraz poszerzanie skali wokalne.</li> <li>• Świadome stosowanie artykulacji w repertuarze wielojęzycznym.</li> <li>• Kształcenie interpretacji utworów klasycznych i romantycznych.</li> <li>• Rozwijanie ekspresji scenicznej i świadomości estradowej.</li> <li>• Praca nad świadomym wykorzystaniem dynamiki, agogiki i frazowania w utworze.</li> <li>• Wprowadzenie elementów interpretacji repertuaru popularnego i musicalowego.</li> </ul>                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b><u>III rok – semestr VI</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Systematyczne utrwalanie i pogłębianie zagadnień techniki wokalne.</li> <li>• Kształtowanie indywidualnej interpretacji w repertuarze klasycznym i współczesnym.</li> <li>• Rozwijanie świadomości stylu wykonawczego w różnych epokach i gatunkach.</li> <li>• Doskonalenie umiejętności prezentacji estradowej w różnych przestrzeniach akustycznych.</li> <li>• Budowanie całościowego programu egzaminacyjnego.</li> <li>• Rozwijanie ekspresji i intuicji artystycznej w interpretacji utworów.</li> <li>• Samodzielne przygotowanie i prezentacja programu egzaminacyjnego.</li> </ul>                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Metody dydaktyczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Zajęcia mają charakter praktyczny i opierają się na aktywnym udziale studentów. Stosowane są metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Podające – wykład, objaśnienie i pogadanka dotyczące budowy aparatu głosowego, higieny głosu, zasad fonacji i stylu wykonawczego.</li> </ul> |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Eksponujące – pokaz i demonstracja prawidłowej emisji głosu, ekspozycja wzorcowych nagrań i wykonania.</li> <li>• Problemowe – metody aktywizujące: dyskusje, rozwiązywanie problemów interpretacyjnych, ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie muzyczne.</li> <li>• Stymulujące aktywność twórczą – analiza utworów i materiałów źródłowych (tekst literacki, partytura, nagranie), samodzielna praca nad interpretacją.</li> </ul> <p>Dodatkowo wykorzystywane są metody praktyczne, ściśle związane z rozwojem wokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ćwiczenia emisyjne i rozśpiewania,</li> <li>• praca z repertuarem klasycznym, musicalowym, jazzowym i rozrywkowym,</li> <li>• ćwiczenia fizyczne i oddechowe przygotowujące do śpiewu,</li> <li>• obserwacja i ocena postępów studentów,</li> <li>• analiza nagrań własnych i wzorcowych wykonania w celu korygowania błędów oraz rozwijania świadomości artystycznej.</li> </ul> |
| <b>Metody i kryteria oceniania</b> | <p><b>Warunki zaliczenia semestralnego (I i II):</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• obecność i systematyczność na zajęciach,</li> <li>• aktywne zaangażowanie w ćwiczenia,</li> <li>• znajomość realizowanych zagadnień i repertuaru,</li> <li>• wykonanie dwóch, wskazanych przez wykładowcę utworów z pamięci</li> </ul> <p><b>Egzamin po III semestrze:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wykonanie trzech utworów z pamięci (ćwiczenie wokalne, pieśń polska, pieśń obca/utwór musicalowy),</li> <li>• znajomość tłumaczenia tekstu utworu obcojęzycznego,</li> <li>• stosowanie zasad poprawnej emisji głosu i dykcji.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rygor zaliczenia</b>            | po I i II semestrze: zaliczenie z oceną<br>po III semestrze: egzamin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Literatura podstawowa</b>       | <p><b><u>II rok – semestr IV</u></b></p> <p><b>Repertuar przykładowy</b></p> <p>Arie starowłoskie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Caccini: <i>Amarilli mia bella</i>,</li> <li>• Caldara: <i>Sebben crudele</i>.</li> <li>• Scarlatti: <i>O cessate di piagarmi</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

- Scarlatti: *Se Florindo è fedele*
- Pergolesi: *Stizzoso*

Pieśń polska:

- Moniuszko: *Przqśniczka, Dziad i baba, Świtezianka*
- Schubert: *Heidenröslein, Am Meer, An Sylvia, Frühlingslied*
- Karłowicz: *Nie płacz nade mną, Zasmuconej, Mów do mnie jeszcze*
- Chopin: *Precz z moich oczu, Piosnka litewska*
- Paderewski: *Moja pieszczotka, Nad wodą wielką i czystą*

Arie operowe:

- Handel: Rinaldo, HWV 7, Act II: Aria: Lascia ch'io pianga (Almirena)
- Mozart: Le nozze di Figaro, K. 492, Act II, Scene 3: No. 11: Voi, che sapete che cosa è amor (Cherubino)
- Mozart: Le nozze di Figaro, K. 492, Act IV, Scene 1: L'ho perduta, me meschina (Barbarina)
- Mozart: Don Giovanni, Act I, Scene VI: Batti, batti, o bel Masetto (Zerlina)

Musical:

- Webber: Memory, All I Ask of You
- Bernstein: Somewhere, I Feel Pretty

Standardy jazzowe, muzyka filmowa:

- Sinatra: Fly Me to the Moon, My Way
- Streisand: Tomorrow night, A piece of sky

### **III rok – semestr V**

#### **Repertuar przykładowy**

Arie starowłoskie

- Gluck: O del mio dolce ardor
- Jommelli: Chi vuol comprar
- Traetta: Ombra cara, amorosa
- Piccinni: Notte, dea del mister
- Paisiello: Chi vuol la zingarella
- Paisiello: Nel cor più non mi sento
- Paisiello: Il mio ben quando verrà
- Martini: Piacer d'amor

Pieśń polska:

- Moniuszko: *Morel, Za chlebem, Ojczyzna z niebios, Sen, Niepewność, Co to za kwiatek, Triolet, Mogiła*
- Karłowicz: *Nie płacz nade mną, Zasmucone, Mów do mnie jeszcze, Idzie na pola, Śpi w blaskach nocy*
- Chopin: *Piecz z moich oczu, Leci liście z drzewa, Piosenka litewska, Melodia*

Pieśń obca:

- Schubert: *Totenopfer, Widerhall, Geisternähe, Drang in die Ferne, Abschied*
- Brahms: *Wiegenlied, Memnon*
- Montsalvatge: *Cuba dentro de un piano, Chévere*

#### **IV rok – semestr VI**

##### **Repertuar przykładowy**

Arie starowłoskie

- Scarlatti: *Su, venite a consilio*
- Scarlatti: *Già il sole al Gange*
- Scarlatti: *All'acquisto di gloria*
- Bassani: *Dormi, bella*
- Bassani: *Posate, dormite*
- Marcello: *Non m'è grave*
- Paradies: *M'ha preso alla sua ragna*
- Giordani: *Caro mio ben*
- Piccinni: *Alessandro nelle Indie: Se il ciel mi divide*

Pieśń polska:

- Moniuszko: *Serenada, Swaty, Urzeczony, Złote sny, Znasz-li ten kraj, Do Niemna, Rozmowa, Stary kapral, Trzech budrysów, Czaty*
- Schubert: *An Sylvia, Totenopfer, Widerhall, Geisternähe, Drang in die Ferne, Abschied*
- Karłowicz: *Na spokojnym, Pod jaworem, Skąd pierwsze gwiazdy, Na śniegu, Z erotyków, Z nową wiosną, Zbudź się*
- Maklakiewicz: *Kocham Cię, A możesz już zapomnieć, Na próżno, W srebrną noc, Zawód, Panienczka, Noc, Zmrok*
- Paderewski: *Polaty się łzy, Piosenka dudarza, Tylem wytrwał, Gdybym się zmienił*
- Chopin: *Hulanka, Posel, Śliczny chłopiec, Moja pieśń, Dwojaki koniec, Wojak, Narzeczony, Nie ma czego trzeba, Pierścień*
- Szymanowski: *Lecioły zórazie, Wysła burzycka, Uwoz, mam, U jeziorecka, A pod borem siwe kunie, Bzicem kunia, Ściani dumbek, Leć, głosie, po rosie, Zarzyje, kuniu, Ciamna nocka, Wysły rybki, Wszyscy przyjechali*

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Nowowiejski: <i>Kołysanka, Księżyc osrebrza brzozy, Liście jesieni, Muzyka mojej duszy, Nie odwracaj czoła, Nie Tobie smutne piosenki, Pieśń miłosna, Pieśń przy winie, Sobótka w czarnym lesie, Zagasły już</i></li> </ul> <p>Pieśń obca:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Schumann: <i>Widmung, Morgens steh' ich auf, Die Lotosblume, Was soll ich sagen?, Die Kartenlegerin, Ständchen, Zwielight, Morgens steh' ich auf, Was soll ich sagen?, Die Kartenlegerin, Ständchen, Zwielight</i></li> <li>Brahms: <i>Sonntag, O liebliche Wangen, Auf dem See, Agnes, Mein wundes Herz</i></li> <li>Montsalvatge: <i>Punto de habanera, Canción de cuna para dormir un negrito, Canto negro</i></li> </ul> <p>Arie operowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rossini: <i>L'italiana in Algeri / Act 1: "Cruda sorte! Amor tiranno!"</i> (Isabela)</li> <li>Berlioz: <i>Carmen, WD 31, Act 1: Habanera. "L'amour est un oiseau rebelle"</i> (Carmen)</li> <li>Moniuszko: <i>Straszny Dwór, Akt II Scena 2: Biegnie słuchać w lasy</i> (Jadwiga)</li> </ul> <p>Musical:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Webber: <i>Memory, All I Ask of You</i></li> <li>Leonard Bernstein: <i>Somewhere, I Feel Pretty, Maria</i></li> <li>Stephen Sondheim: <i>Not While I'm Around</i></li> <li>Claude-Michel Schönberg: <i>I Dreamed a Dream, On My Own</i></li> <li>Jerry Herman: <i>I Am What I Am, Hello, Dolly!</i></li> </ul> <p>Standardy jazzowe i piosenki:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sinatra: <i>Fly Me to the Moon, My Way, Young at Heart</i></li> <li>Streisand: <i>Tomorrow night, Will someone ever look at me that way, No matter what happens, A piece of sky</i></li> <li>Kabaret Starszych Panów: <i>Na ryby, O Romeo!, Stacyjka zdroj, Tanie dranie, Zmierzch, Zosia i ułani</i></li> <li>Disney: <i>Something There, Be Our Guest, Colors of the Wind, Just Around the Riverbend, Cruella De Vil, Someday My Prince Will Come, When You Wish Upon a Star, Let It Go, Part of Your World</i></li> </ul> |
| <p><b>Literatura uzupełniająca</b></p> | <p>Smith, S.: <i>Nagi głos. (The Naked Voice.)</i> Warszawa: Wydawnictwo AST, 2010.</p> <p>Reid, C.: <i>Bel Canto: Principles and Practices of Functional Vocal Training.</i> New York: Joseph Patelson Music House, 1950.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

Husler, F., Rodd-Marling, Y.: Singen: Die Physische Natur des Stimmorganes. Zürich: Atlantis Verlag, 1965.

Brégy, W.: Elementy techniki wokalne. PWM, Kraków 1974.

Martienssen-Lohmann, F.: Kształcenie głosu śpiewaka. PWM, Kraków 1953.

Mitrinowicz-Modrzejewska, A.: Fizjologia i patologia głosu. PZWL, Kraków 1958.

Tarasiewicz, B.: Mówię i śpiewam świadomie. Universitas, Kraków 2003.

Fedyk-Klimaszewska, M. (red.): Wokół emisji głosu – technika, metodyka, praktyka. Tom 3. Gdańsk 2016.

Łastik, A.: Poznaj swój głos... twoje najważniejsze narzędzie pracy. Warszawa 2002.

Przeniosło, M.: Technika wokalna Bel Canto. Esencja dawnej włoskiej szkoły śpiewu – podręcznik do nauki emisji głosu. Legnica 2011.

Szkiełkowska, A., Kazanecka, E.K.: Emisja głosu – wskazówki metodyczne. Instytut Fizjologii i Patologii Głosu, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Warszawa 2011.